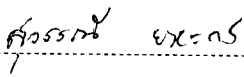

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ผลการใช้แบบฝึกที่มีต่อทักษะการอ่านวิชาภาษาไทย
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพิชัยพัฒนา
เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร
ชื่อและนามสกุล นางคณิงนิจ แก่นนาคำ
แขนงวิชา หลักสูตรและการสอน
สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร. สุวรรณณี ยะหะกร

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ ได้ให้ความเห็นชอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ
ฉบับนี้แล้ว

..... ประธานกรรมการ
(อาจารย์ ดร. สุวรรณณี ยะหะกร)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. กัญจนา ลินทรตันศิริกุล)

คณะกรรมการบัณฑิตศึกษา ประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์อนุมัติให้รับการศึกษา
ค้นคว้าอิสระฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์มหาวิทาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร. ทวีศักดิ์ จินดานุรักษ์)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

วันที่ 9 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2551

ชื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ผลการใช้แบบฝึกที่มีต่อทักษะการอ่านวิชาภาษาไทย
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพิชัยพัฒนา
เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร
ผู้ศึกษา นางคณินิจ แก่นนาคำ **ปริญญา** ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน)
อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร.สุวรรณี ยะหะกร **ปีการศึกษา** 2550

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยก่อนและหลังเรียนด้วยแบบฝึกการอ่านสะกดคำ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพิชัยพัฒนา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 27 คน ได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย (1) แบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำ และ (2) แบบทดสอบวัดทักษะการอ่านสะกดคำภาษาไทย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า ทักษะการอ่านวิชาภาษาไทยโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ผู้ศึกษาได้รับการอนุเคราะห์อย่างยิ่งจาก
ดร. สุวรรณีย์ ยะหะกร ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ และติดตามการศึกษาค้นคว้าอิสระอย่างใกล้ชิด
เสมอมา นับแต่เริ่มจนสำเร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ ผู้ศึกษารู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็น
อย่างยิ่ง

ขอขอบคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. กัญญา ถินทร์คนศิริกุล กรรมการสอบการศึกษา
ค้นคว้าอิสระ ที่ให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง

ผู้ศึกษาขอขอบคุณ ดร. ปรีดาพรรณ อินทวิมลศรี ผู้อำนวยการโรงเรียนพิชัยพัฒนา
นางสาวสมร อ่อนน้อม นางอ้อยทิพย์ จันทรสุทธะ ที่กรุณาสละเวลาตรวจสอบและให้คำแนะนำ
เกี่ยวกับเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และให้ความสะดวกในการทดลองใช้เครื่องมือใช้เครื่องมือ
ในการวิจัยครั้งนี้

ประโยชน์ที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้ศึกษาขอบอบให้ผู้สนใจการศึกษาทั้งหมด

คณิงนิจ แก่นนาคำ

กรกฎาคม 2551

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญตาราง.....	ซ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	4
ขอบเขตการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	6
แนวคิดเกี่ยวกับทฤษฎีการอ่าน.....	6
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแบบฝึก.....	9
งานวิจัยที่เกี่ยวกับการอ่านสะกดคำ.....	16
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	18
ประชากร.....	18
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	18
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	20
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	20
บทที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	21
ตารางที่ 4.1 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านสะกดคำ ก่อนและหลังเรียนการใช้แบบฝึกทักษะการอ่าน.....	21
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	22
สรุปการวิจัย.....	22
อภิปรายผล.....	23
ข้อเสนอแนะ.....	24
บรรณานุกรม.....	26

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก.....	28
ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย.....	29
ข แบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำ.....	30
ค แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังเรียน.....	52
ประวัติผู้ศึกษา.....	55

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 4.1 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านสะกดคำ ก่อนและหลังเรียนการใช้แบบฝึกทักษะการอ่าน.....	21
---	----

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษาไทยเป็นเครื่องแสดงถึงเอกลักษณ์ประจำชาติทางวัฒนธรรมที่ก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและเสริมสร้างบุคลิกภาพให้มีความเป็นไทยเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารระหว่างกันและกัน สร้างความสัมพันธ์ระหว่างคนในชาติทำให้เกิดความสะดวกและการสื่อสารที่มีความเข้าใจตรงกัน อีกทั้งภาษาไทยยังเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ประสบการณ์จากแหล่งต่างๆ เพราะการเรียนรู้ภาษาไทยเป็นทักษะความเข้าใจในด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน โดยใช้ภาษาเป็นสื่อของความคิด ความเข้าใจ และแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาความรู้ ความคิด วิเคราะห์ วิจารณ์และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมตลอดจนนำไปใช้พัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคง นอกจากนี้ภาษาไทยยังเป็นสื่อที่แสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรมประเพณี โดยบันทึกไว้ เป็นวรรณคดีและวรรณกรรมอันล้ำค่าภาษาไทยจึงเป็นทรัพย์สินทางปัญญาที่ควรแก่การเรียนรู้

จากการจัดสาระการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ระบุว่า การเรียน การสอนภาษาไทยในปัจจุบันมิได้มุ่งหวังให้นักเรียนอ่านออก เขียนได้เพียงอย่างเดียว หากมุ่งหวังให้นักเรียนนำความรู้ความสามารถไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้จริง สามารถสื่อสารกับผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลใช้เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้กลุ่มสาระอื่น ๆ และใช้เทคโนโลยีในการสื่อสารได้เป็นอย่างดี รวมทั้งต้องรักษาภาษาไทยไว้ในฐานะที่เป็นสมบัติของชาติด้วย (กรมวิชาการ, 2546: 21) ซึ่งสอดคล้องกับทัศนีย์ สุขเมธ (2542: 4-7) กล่าวถึงความจำเป็นในการสอนภาษาไทย ดังนี้

1. ต้องใช้ภาษาในการติดต่อสื่อสารซึ่งกันและกัน
2. ต้องใช้ภาษาเพื่อเป็นพื้นฐานในการศึกษาวิชาการต่าง ๆ อีกมากมาย
3. ต้องใช้ภาษาเพื่อการประกอบอาชีพ
4. ต้องใช้ภาษาเพื่อหาความบันเทิง
5. ต้องใช้ภาษาเพื่อถ่ายทอดวัฒนธรรม

ของผู้อ่านเพื่อเป็นแรงจูงใจที่ช่วยให้นักเรียนได้อ่านอย่างสม่ำเสมอ(สุรนันทน์ มั่นเศรษฐวิทย์, 2545: 2)

นักจิตวิทยาและนักการศึกษาได้กล่าวถึงลำดับ ขั้นตอนในการพัฒนาการอ่านของเด็ก 6 ขั้น คือ

1. ขั้นก่อนเริ่มอ่าน เริ่มตั้งแต่วัยทารกจนกระทั่งถึงวัยก่อนเข้าโรงเรียนอนุบาล
2. ขั้นเริ่มต้นอ่าน จะเริ่มตั้งแต่ชั้นอนุบาล จนกระทั่งชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
3. ขั้นเริ่มต้นอ่านอย่างอิสระ เริ่มตั้งแต่ระดับ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
4. ขั้นถ่ายโยงความรู้ขั้นนี้เริ่มตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
5. ขั้นวุฒิภาวะระดับกลาง เริ่มตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
6. ขั้นวุฒิภาวะระดับสูง เริ่มตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นขึ้นไป

ธีรณรงค์ เกิดสุคลธ (2538: 4-5) ให้ความคิดเห็นสอดคล้องด้วยว่า ผลจากการวิจัยนวัตกรรม การเรียนการสอนภาษาไทย พบว่า สิ่งที่ทำให้นักเรียนมีทักษะหรือมีความสามารถด้านการฟัง อ่าน และเขียน คือ นวัตกรรมเสริมทักษะและแบบฝึก นอกจากนี้สิ่งที่ทำให้นักเรียนมีเจตคติต่อการเรียน สูงกว่าวิธีสอนที่ใช้กิจกรรมการสอนในคู่มือครู คือแบบฝึกทักษะ ดังนั้น ถึงแม้ว่าหนังสือเรียน ภาษาไทยจะมีแบบฝึกอยู่ท้ายบทเรียน และมีแบบฝึกทักษะขั้น ใช้ได้เอง ย่อมจะพัฒนาทักษะให้ นักเรียนได้ตรงตามความต้องการ และเหมาะสมกับสภาพของนักเรียนที่สอนมาก ดังนั้นผู้วิจัยจึงมี แนวคิดที่จะสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำขึ้นเพื่อพัฒนาการอ่านสะกดคำของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 2 เพื่อจะได้เป็นพื้นฐานที่จะนำไปสู่การศึกษาวิชาอื่นๆให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

จากการที่ผู้วิจัยซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบใน การจัดการสอนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพิชัยพัฒนา สำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร พบว่า นักเรียนยังมี ปัญหาด้านการอ่านสะกดคำ สังเกตได้จากการทดสอบการอ่านในวันปฐมนิเทศการสอน ทั้งนี้อาจ เนื่องมาจากนักเรียนไม่รู้จักตัวพยัญชนะ สระ และไม่รู้จักประสมคำ ส่งผลให้นักเรียนขาดทักษะ ด้านการอ่าน ซึ่งทำให้นักเรียนเกิดเจตคติที่ไม่ดีต่อการอ่าน และผู้ปกครองขาดการดูแลเอาใจใส่ ไม่เห็นความสำคัญในการอ่านของนักเรียน ทำให้ขาดความกระตือรือร้นในการเรียน หรืออาจ เนื่องมาจากการที่ครูผู้สอนสอนรวมทั้งชั้น ทำให้นักเรียนที่เรียนช้าตามเพื่อนที่เรียนเก่งไม่ทัน จึงเกิดความเบื่อหน่ายต่อการเรียน

ประเด็นปัญหาดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะแก้ปัญหาการอ่านสะกดคำ โดยศึกษา เอกสาร คู่มือการ สร้างแบบฝึก เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านสะกดคำวิชาภาษาไทยให้สูงขึ้น

จากเหตุผลดังกล่าวนี้จึงทำให้มีความจำเป็น ต้องเรียนภาษาไทย เพื่อให้สามารถใช้ภาษาในการติดต่อสื่อสารและอื่น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพราะสังคมในปัจจุบันเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ สังคมข้อมูลข่าวสาร และสังคมเทคโนโลยีสารสนเทศ ทักษะทางภาษาเป็นส่วนสำคัญและจำเป็นยิ่งในทักษะชีวิต ทักษะที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนาคุณภาพชีวิต คือ การอ่าน การอ่านแตกฉานและช่วยให้มีความรู้หลากหลายก็ต้องมีหนังสืออ่านที่มีคุณภาพ มีเนื้อหาหลากหลายที่จำเป็นแก่ชีวิต โดยความรู้ทุกเรื่องมีความสำคัญ แต่ที่สำคัญกว่า คือ ทักษะในการเรียนรู้ ซึ่งมีการอ่านเป็นหัวหน้ากระบวนการ เป็นเครื่องมือเข้าสู่ความรู้ที่เกิดขึ้นใหม่ๆ ตลอดเวลาทำให้อยู่ในโลกได้ดี มีความสุข ทัดเทียมกับผู้อื่น และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีศักดิ์ศรีเสมอกัน จึงควรส่งเสริมให้เยาวชนมีนิสัยรักการอ่าน มีทักษะในการอ่าน เพื่อเป็นนักอ่านที่ดีมีภูมิคุ้มกันการครอบงำทางปัญญา รู้เท่าทันคน ทันเหตุการณ์ ก้าวทันไปกับโลกยุคโลกาภิวัตน์เป็นอย่างดี การสร้างสรรค์ให้เด็ก และเยาวชนมีนิสัยรักการอ่าน ใฝ่หาความรู้อยู่เสมอเป็นโอบเอิกทางนำไปสู่สังคมการเรียนรู้ได้อย่างดียิ่ง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542 : 1)

การอ่านเป็นทักษะทางภาษาที่ใช้ในการรับรู้ที่มีความสำคัญ เพราะการอ่านเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ถึงสิ่งต่าง ๆ ช่วยเพิ่มพูนความรู้จากงานเขียนของผู้รู้ในศาสตร์แต่ละสาขาวิชาอีกทั้งยังเป็นรากฐานในการเรียนวิชาอื่น ๆ นักเรียนที่มีทักษะ การอ่านสามารถเรียนวิชาอื่นๆ ได้ดีตามไปด้วย หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยจึงกำหนดคุณภาพผู้เรียนเมื่อเรียนจบช่วงชั้นที่ 1 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3) มีความรู้ความสามารถด้าน การอ่านตามมาตรฐานการเรียนรู้ กล่าวคือ สามารถเข้าใจความสำคัญ และรายละเอียดของเนื้อหา คำสำคัญหรือใช้แผนภาพ โครงเรื่อง หรือแผนภาพความคิดเป็นเครื่องมือพัฒนาความเข้าใจในการอ่าน รู้จักใช้คำถามเกี่ยวกับเนื้อหา และแสดงความรู้ ความคิด คาดคะเนเหตุการณ์ เรียงราวจากเรื่องที่อ่าน และได้กำหนดสาระการเรียนรู้ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เกี่ยวกับการอ่านและเข้าใจความหมายของคำในประโยคและข้อความ การอ่านในใจ การจับใจความโดยหาคำสำคัญตั้งคำถาม คาดคะเนเหตุการณ์ ใช้แผนภาพ โครงเรื่อง หรือแผนภาพความคิดการแสดงความรู้และความคิดเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน การนำความรู้และข้อคิดที่ได้จากการอ่าน ไปใช้ และกำหนดแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน(กระทรวงศึกษาธิการ, 2544 : 2-3)

การอ่านจึงเป็นเครื่องมือสำคัญที่ใช้ในการเสาะแสวงหาความรู้ การรู้และใช้วิธีอ่านที่ถูกต้องจึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับผู้อ่าน การรู้จักฝึกฝนอ่านอย่างสม่ำเสมอจะช่วยให้ผู้อ่านมีพื้นฐานในการอ่านที่ดีทั้งที่จะช่วยให้เกิดความชำนาญและมีความรู้กว้างขวางด้วย ดังนั้นการที่นักเรียนจะเป็นผู้อ่านที่ดีจึงขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมที่ครูเป็นผู้จัดเตรียมให้ อีกทั้งยังต้องผสมผสาน กับความสนใจ

วิธีที่ผู้วิจัยสนใจคือ การสร้างแบบฝึกการอ่านสะกดคำ ซึ่งวิธีนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาและค้นคว้าพบว่า เป็นวิธีที่ใช้ได้ผลกับ นักเรียนระดับประถมศึกษา ในช่วงชั้นที่ 1 มากที่สุด

จากเหตุผลดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่อง ผลการใช้แบบฝึกที่มีต่อ ทักษะ การอ่านวิชาภาษาไทยของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพิชัยพัฒนา สำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร โดยการนำแบบฝึกมาทดลองใช้กับนักเรียน

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านสะกดคำวิชาภาษาไทยของนักเรียนระหว่างสอนและ หลังการใช้แบบฝึก

3. สมมุติฐานการวิจัย

ผลสัมฤทธิ์การอ่านสะกดคำวิชาภาษาไทยของนักเรียนหลังการใช้แบบฝึกสูงกว่าก่อน การใช้แบบฝึก

4. ขอบเขตการวิจัย ในการวิจัยครั้งนี้มีขอบเขตการวิจัยดังนี้

4.1 ประชากร คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ของโรงเรียนพิชัยพัฒนา สำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร จำนวน 4 ห้อง มีนักเรียนจำนวน 108 คน

4.2 ตัวแปรที่ศึกษาประกอบด้วย

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำวิชาภาษาไทย
ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์การอ่านสะกดคำวิชาภาษาไทย

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

ทักษะการอ่านสะกดคำ หมายถึง การอ่านคำโดยนำพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ ตัวสะกดและตัวการันต์มาประสมกัน อ่านออกเสียง ได้ถูกต้องตามพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2542 ได้อย่างคล่องแคล่วว่องไว ในเวลาอันรวดเร็ว

แบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำ หมายถึง แบบฝึกที่จัดทำไว้เป็นชุด ที่ประกอบด้วย คำชี้แจงและสื่อการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อ ใช้ฝึกทักษะการอ่านให้ถูกต้องและชัดเจน

ผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านสะกดคำภาษาไทย หมายถึง คะแนนจากการทำแบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านสะกดคำภาษาไทยก่อนและหลังการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำ

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนได้ฝึกทักษะการอ่านสะกดคำและมีทักษะด้านการอ่านสะกดคำในวิชาภาษาไทยเพิ่มมากขึ้น
2. เพื่อเป็นแนวทางให้แก่ครูผู้สอนในการสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
3. เป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนในการปรับปรุงการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านที่ครูสามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสภาพและวัยของผู้เรียนในเนื้อหาวิชาอื่นและระดับชั้นอื่นต่อไป

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษาวรรณกรรมวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับทฤษฎีการอ่าน
2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแบบฝึก
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านสะกดคำ

1. แนวคิดเกี่ยวกับทฤษฎีการอ่าน

การที่ผู้อ่านจะเกิดความรู้ความเข้าใจในการอ่านได้ เนื่องจากผู้อ่านมีระบบความคิดในสมองที่เป็นแบบแผนที่เรียกว่า โครงสร้างความรู้ (schema) ซึ่งประกอบด้วยมโนทัศน์ หรือความคิดรวบยอด ที่เกี่ยวกับคน สัตว์ สิ่งของ และเหตุการณ์ ที่ผู้อ่านเคยมีประสบการณ์ทั้งทางตรงและทางอ้อม แล้วสะสมไว้เป็นข้อมูลความรู้และประสบการณ์ที่เรียกว่าความรู้และประสบการณ์เดิมหรือความรู้เดิม เมื่อผู้อ่านอ่านบทอ่านที่เป็นความรู้และประสบการณ์ใหม่และนำความรู้และประสบการณ์เดิมที่มีอยู่มาเปรียบเทียบ ตีความและบูรณาการผสมผสานกันย่อมทำให้เกิดความเข้าใจมากขึ้น ซึ่งอาจเกิดเป็นความรู้และประสบการณ์ใหม่ที่มีความซับซ้อนกว่าเดิม ทฤษฎีการอ่านที่สำคัญสามารถสรุปได้ดังนี้ (มณีรัตน์ สุกโชติรัตน์.2549: 20-27)

1.ทฤษฎีการอ่านรูปแบบล่างขึ้นบนและรูปแบบบนลงล่าง (Theories of Reading : Bottom-up and Top-down)

นักจิตวิทยาและนักจิตภาษาได้เสนอแนะทฤษฎีเกี่ยวกับการอ่าน 2 ทฤษฎี ต่อ ไปนี้ ซึ่งมีแนวคิดตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้ (Schema Theory) ของ Barrett (Barrett,1932 in Barchers, 1998) ดังนี้

1.1ทฤษฎีการอ่านรูปแบบล่างขึ้นบน (Bottom-up Theories of Reading) หมายถึง ทฤษฎีที่เน้นองค์ประกอบย่อยของภาษา กล่าวคือ การแนะนำให้ผู้อ่านคำนึงถึงลักษณะที่เป็นหน่วยเล็ก (small units –features) ของคำ ตั้งแต่การพิจารณาตัวอักษร เมื่อต้องการอ่านเป็นคำ พิจารณาคำเมื่ออ่านวลี และพิจารณาวลีเมื่ออ่านประโยค กระบวนการเข้าใจความดังกล่าว เริ่มจากการถอดรหัสจากระดับล่างขึ้นสู่ระดับบน เนื่องจากนักพฤติกรรมนิยม (behaviorist) เชื่อว่าการอ่าน คือ การจำคำ

เพื่อให้เข้าใจบทอ่าน จึงต้องเน้นที่การกวาดสายตาไปตามตัวอักษร เพื่อรับรู้คำและพิจารณาคำ วลี และประโยค และ การที่เข้าใจบทอ่าน ผู้อ่านต้องอาศัยความรู้ทางภาษา ได้แก่ คำศัพท์ โครงสร้าง ไวยากรณ์ และความสัมพันธ์ของประโยคในข้อความ ภายใต้ความคิดที่ว่า เมื่อสามารถอ่านเป็นคำ เป็นประโยคได้โดยง่ายแล้ว จะสามารถอ่านบทอ่านด้วยความเข้าใจได้ ต่อมาการอ่านรูปแบบล่างขึ้น บนไม่เป็นที่ยอมรับ เนื่องจากแม้ว่าผู้อ่านซึ่งมีความรู้ทางภาษาเพียงพอ ก็ยังไม่สามารถอ่านเข้าใจบทอ่านได้ดี

1.2 ทฤษฎีการอ่านรูปแบบบนลงล่าง (Top-down Theories of Reading) หมายถึง ทฤษฎีที่เน้นความหมายไม่ได้เน้นองค์ประกอบ กล่าวคือ เป็นแนวคิดที่แนะนำให้ผู้อ่านใช้ความรู้และประสบการณ์เดิม โดยให้เหตุผลว่า ความเข้าใจในการอ่านเริ่มต้นจากส่วน “ศีรษะ” นั่นคือสมอง หรือความคิดของผู้อ่าน จากงานวิจัยชี้ให้เห็นว่า ผู้อ่านจะสามารถเข้าใจบทอ่านได้ดี ถ้าผู้อ่าน เชื่อมโยงความรู้และประสบการณ์เดิม อย่างไรก็ตามถ้าปราศจากความรู้และประสบการณ์เดิม ผู้อ่าน จะไม่สามารถเข้าใจความหมายของสิ่งที่อ่าน ในกระบวนการนี้ผู้อ่านต้องใช้ความสามารถในการ คาคะเนทัวไปเกี่ยวกับสาระที่อ่าน โดยใช้พื้นความรู้เดิม

2. ทฤษฎีการอ่านแนวปฏิสัมพันธ์ (Interactive Theories of Reading) มีแนวคิดเกี่ยวกับการอ่านว่า เมื่อผู้อ่านใช้สายตาคาดอ่านในใจในประโยคแรกในบทอ่าน บางครั้งผู้อ่านจะไม่สามารถเข้าใจประโยค แต่หลังจากอ่านต่อไปจะเข้าใจได้ดีขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากว่า เขาได้ใช้ความรู้และประสบการณ์เดิมเกี่ยวกับ ประโยค หรือเรื่องราวมาคาคะเนทัวสิ่งที่ผู้เขียนเขียน ยิ่งเมื่ออ่านซ้ำ ย่อมได้ สาระความรู้มากขึ้น และเมื่ออ่านต่อไปอีกจะเข้าใจมากขึ้น

3. ทฤษฎีการอ่านแนวร่วมสัมพันธ์ (Transactive Theories of Reading) เป็นทฤษฎีที่ยึด แนวของทฤษฎีการอ่านแนวปฏิสัมพันธ์เป็นหลัก โดยถือว่าบริบทมีความสำคัญยิ่งต่อประสบการณ์ การอ่าน

4. ทฤษฎีการพัฒนาทางภาษาและการอ่านออกอ่านได้ตามแนวปัญหาเชิงสังคม (The Sociocognitive Theories of Language and Literacy Development) จากทฤษฎีการพัฒนา การอ่านตามแนวปัญหาเชิงสังคม รัดเคิล (Ruddell, 2002) ได้อธิบายว่าคนเราใช้ความรู้และ ประสบการณ์เดิมเป็นกุญแจใจไปสู่ความเข้าใจประสบการณ์ส่วนตัวและประสบการณ์ภายนอกโลก อันกว้าง สาระความรู้ใหม่จะถูกนำมารวมกับโครงสร้างความรู้โดยการเชื่อมโยงสัมพันธ์กัน ทำให้ เกิดกรอบมโนทัศน์ที่กว้างขึ้น สำหรับในแง่ที่เกี่ยวกับการอ่านคือ การที่คนเราใช้โครงสร้างความรู้ เป็นพื้นฐานในการวินิจฉัยเนื้อหาสาระที่อ่านซึ่งยังเข้าใจไม่ชัดเจน หรือในการวินิจฉัยสถานการณ์ ต่างๆ ทำให้เกิดแนวความคิดที่แตกฉานออกไปอีก

แม้นมาศ เชาวลิต (2538 : 9) ได้ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการอ่านเบื้องต้นตามทฤษฎีการอ่านไว้ดังนี้

1. อย่าเริ่มด้วยการอ่านชั้นสูงเกินสติปัญญา
2. อ่านตามความสนใจและรสนิยม
3. อย่าฝืนอ่าน ต้องมีความสุขในการอ่าน
4. พัฒนาการอ่านตามระดับความรู้
5. อ่านเรื่องเดียวกันหลายครั้งจะได้อรรถรสต่างกัน
6. เลือกอ่านงานเขียนของนักเขียนอาวุโสที่มีทัศนคติตรงกัน
7. อ่านได้ทุกเวลา
8. ต้องอ่านด้วยวิจารณญาณ
9. อย่าเพิ่งเบื่อง่ายต้องมีเหตุผลของตนเอง

สุวัฒน์ สุขมลสันต์ (2537: 165) ได้สังเคราะห์แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการอ่านจากการศึกษาต่างประเทศ สรุปได้ว่า ในขณะที่บุคคลอ่านเนื้อเรื่อง จะเกิดกลไกทางสมองสองอย่างขึ้นในสมองของผู้อ่าน คือ กระบวนการเลือกเก็บข้อความ จากเนื้อเรื่องเข้าสู่ความจำและมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างความรู้เดิมกับสิ่งเร้าใหม่ หรือข่าวสาร ทั้งนี้ เพราะข้อความที่อ่าน จะเป็นแนวทางชี้แนะให้ผู้อ่านทำความเข้าใจถึงสิ่งที่อ่านด้วยการเชื่อมโยงกับความรู้ที่มีอยู่เดิม ในการอ่านผู้อ่านจึงไม่เป็นเพียงผู้รับเรื่องที่อ่านเข้าไปสู่สมองเท่านั้น แต่ต้องมีปฏิกิริยาได้ตอบกับข้อความที่อ่านตลอดเวลา การอ่านจึงเป็นปฏิสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างความรู้เดิมของผู้อ่านกับข้อความที่อ่านอยู่ขณะนั้น เป็นผลให้เกิดการอ่านอย่างมีความหมายและทำให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจในเรื่องได้

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2537: 128) ได้กล่าวถึงทฤษฎีการอ่านที่สอดคล้องกับสภาพการเรียนการสอน สรุปได้ดังนี้ คือ ทฤษฎีความสัมพันธ์ระหว่างข้อความกับประสบการณ์เดิม ซึ่งอธิบายไว้ว่า เมื่อผู้อ่านอ่านสารแล้ว จะพยายามโยงเข้าสู่ประสบการณ์เดิมและใช้ประสบการณ์ที่ตนมีอยู่เป็นเครื่องมือช่วยในการตัดสินใจ ซึ่งสอดคล้องกับโครงสร้างความรู้ของ ออซูเบล (Ausubel, 1969 อ้างถึงใน กัญจาทิพย์ สิงหะเนติ 2537: 25-6) กล่าวไว้ สรุปได้ว่า ข้อมูลใหม่ๆ ที่ผู้เรียนได้รับจะต้องมีความเชื่อมโยงกันกับความรู้ที่ผู้เรียนมีอยู่แล้ว

ดังนั้น การเลือกทฤษฎีการอ่าน เพื่อมาใช้ในการพัฒนาการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ จะสอดคล้องกับทฤษฎีการอ่านที่เน้นพฤติกรรมการเรียนรู้ ซึ่งเชื่อว่า การเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้า และการตอบสนองโดยการเสริมแรงที่เหมาะสม จะทำให้เกิดการเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น และทฤษฎีความสัมพันธ์ระหว่างข้อความกับประสบการณ์เดิมที่ว่า เมื่อผู้อ่านอ่านสารแล้ว จะพยายามโยงเข้าสู่ประสบการณ์เดิมและใช้ประสบการณ์ที่ตนมีอยู่เป็นเครื่องมือช่วยในการตัดสินใจ อีกทั้งสอดคล้องกับ

ทฤษฎีโครงสร้างความรู้ที่ว่า ข้อมูลใหม่ๆ ที่ผู้เรียนได้รับจะต้องมีความเกี่ยวข้องกับความรู้ที่ผู้เรียนมีอยู่แล้ว

2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแบบฝึก

2.1 ความหมายของแบบฝึก

แบบฝึกเป็นสื่อการเรียนการสอนที่สำคัญอย่างหนึ่งของครู เพราะสามารถใช้แบบฝึกพัฒนาทักษะทางภาษาได้ทุกด้าน ได้มีผู้ให้ความหมายแบบฝึก ดังนี้

วาสนา สุพัฒน์ (2530: 11) กล่าวว่า แบบฝึก หมายถึง งานหรือกิจกรรมที่ครูมอบหมายให้นักเรียนทำหรือทบทวนความรู้ต่างๆ ที่ได้เรียนไปแล้วทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะและพัฒนาทักษะ ซึ่งสามารถนำไปแก้ปัญหาได้

อังฉรา ชิวพันธ์ และคนอื่นๆ (2532: 102) ได้กล่าวว่า แบบฝึกหัด หมายถึง สิ่งที่สร้างขึ้นเพื่อเสริมความเข้าใจ และเสริมเพิ่มเติมเนื้อหาบางส่วนที่ช่วยให้นักเรียนฝึกปฏิบัติ และนำความรู้ไปใช้ได้อย่างแม่นยำถูกต้อง คล่องแคล่ว

จินตนา ไบกาชุย (2535 อ้างถึงในสุนันทา สุนทรประเสริฐ 2544: 2) กล่าวว่า แบบฝึกหรือแบบฝึกหัด เป็นสื่อการเรียนสำหรับให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติเพื่อช่วยเสริมให้เกิดทักษะ และความแตกฉานในบทเรียน

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2537: 490) กล่าวถึงความหมายของแบบฝึกปฏิบัติว่า หมายถึง สิ่งที่นักเรียนต้องใช้ควบคู่ไปกับการเรียน มีลักษณะเป็นแบบฝึกที่ครอบคลุมกิจกรรมที่ผู้เรียนพึงกระทำ จะแยกเป็นแต่ละหน่วย หรือรวมเป็นเล่มก็ได้

พันทิพย์ รัตนชาติ (2538: 13) ได้กล่าวไว้ว่า แบบฝึกเป็นสื่อการเรียนการสอนประเภทหนึ่ง ที่ช่วยฝึกฝนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ฝึกฝนความคิด และพัฒนาทักษะทางภาษาให้ดีขึ้น ทั้งนี้เพราะแบบฝึกเป็นสื่อการเรียนการสอน ที่ผู้เรียนสามารถฝึกฝนได้ด้วยตนเอง หรือฝึกโดยครูผู้สอนควบคุม และผู้ฝึกจะฝึกได้ตลอดเวลาทั้งในและนอกห้องเรียน โดยฝึกให้เป็นไปตามขั้นตอน ตามลำดับความยากง่าย ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนมีพัฒนาการที่สูงขึ้น

สราวดี เฟื่องศรี (2539: 16) กล่าวถึงความหมายของแบบฝึกไว้ว่า แบบฝึกหมายถึง สิ่งที่สร้างขึ้นเพื่อเสริมสร้างทักษะให้แก่ผู้เรียน มีลักษณะเป็นแบบฝึกหัด ให้นักเรียนได้กระทำกิจกรรม โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาความสามารถของนักเรียนให้ดีขึ้น

ศศิธร สุทธิแพทย์ อ้างถึง ปรีชา ช่างขวัญยืน และคณะ (2539: 16) กล่าวถึงความหมายของแบบฝึกปฏิบัติ สรุปได้ว่า แบบฝึกปฏิบัติ คือ หนังสือที่ผู้เรียนใช้ควบคู่ไปกับตำราเรียน หรืออาจจะใช้ เป็นคู่มือสำหรับการศึกษาควบคู่ไปกับสื่ออื่นๆ ที่ทำหน้าที่แทนครูหรือตำรา

จุนิตา รัตนประทีป (2541: 19) กล่าวว่า แบบฝึกทักษะ หมายถึง กิจกรรมรูปแบบหนึ่ง ที่ครูจัดทำขึ้น เพื่อใช้เป็นเครื่องมือ หรือสื่อในการฝึกฝนผู้เรียน เพื่อให้เกิดแนวคิดที่ถูกต้อง และเกิดทักษะในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 (2542: 483) ให้ความหมายของแบบฝึก ว่า แบบอย่างปัญหาหรือคำสั่งที่ตั้งขึ้นเพื่อให้นักเรียนฝึกตอบ เป็นต้น

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2543: 2) กล่าวว่า แบบฝึกหัดเป็นสื่อ การเรียนประเภทหนึ่ง สำหรับให้นักเรียนฝึกปฏิบัติ เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจและทักษะเพิ่มขึ้น ส่วนใหญ่หนังสือเรียนจะมีแบบฝึกหัดอยู่ท้ายบทเรียน แบบฝึกหัดส่วนใหญ่จะจัดทำในรูปของ แบบฝึกหัด หรือชุดฝึกซึ่งนักเรียนจะฝึกหัดเรียนด้วยตนเอง และจัดทำเป็นจุดเน้นพัฒนาหรือเสริม ทักษะเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

สุนันทา สุนทรประเสริฐ (2544: 2) ได้กล่าวว่า แบบฝึกหรือแบบฝึกหัด คือ สื่อการเรียน การสอนชนิดหนึ่งที่ฝึกทักษะให้กับผู้เรียนหลังจากจบเนื้อหาในช่วงหนึ่งๆ เพื่อฝึกฝนให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ รวมทั้งเกิดความชำนาญ ในเรื่องนั้นๆ อย่างกว้างขวางมากขึ้น

จากความเห็นดังกล่าว พอสรุปได้ว่า แบบฝึกเป็นสื่อการเรียนการสอนที่ช่วยให้ผู้เรียน ได้ฝึกทักษะเพื่อให้เกิดความรู้ ความคิด ความชำนาญ ความเข้าใจในเรื่องนั้นๆ ได้อย่างแตกฉาน เพื่อให้เกิดทักษะการเรียนในเรื่องใดเรื่องหนึ่งอย่างมีประสิทธิภาพ

2.2 หลักจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบฝึก

การจัดทำแบบฝึกทักษะ สำหรับเด็กนักเรียนระดับประถมศึกษา มีหลักการสร้างตามแนวคิดของนักวิชาการหลายท่าน ดังนี้

พรรณธิดา อ่อนแสง (2532: 48) ได้สรุปหลักการทำแบบฝึกว่าควรมีลักษณะดังต่อไปนี้

1. ตั้งวัตถุประสงค์
2. ศึกษาเกี่ยวกับเนื้อหา
3. ขั้นตอนในการสร้างแบบฝึก
 - 3.1 ศึกษาปัญหาข้อบกพร่องของเด็กในการเรียนการสอน
 - 3.2 ศึกษาจิตวิทยาและกระบวนการเรียนรู้
 - 3.3 ศึกษาเนื้อหาวิชา
 - 3.4 ศึกษาลักษณะของแบบฝึก

3.5 กำหนดรูปแบบและการสร้างแบบฝึกให้ตรงกับเนื้อหาที่ต้องการแก้ไข
 ประพันธ์ จำเริญ (2536: 15) ได้ให้แนวทางในการดำเนินการสร้างแบบฝึกไว้ ดังนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายและวางแผนในการดำเนินการสร้างแบบฝึกหัด
2. วิเคราะห์ทักษะ และเนื้อหาวิชาที่ต้องการสร้างแบบฝึกหัด เป็นทักษะย่อยๆ และเขียนจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมตามทักษะ และเนื้อหาย่อยๆ นั้น
3. เขียนแบบฝึกหัดตามเนื้อหา และจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่กำหนดไว้ให้สอดคล้องกับหลักจิตวิทยาการเรียนรู้ และจิตวิทยาพัฒนาการตามวัยของผู้เรียน
4. กำหนดรูปแบบของแบบฝึกหัด

บรูคส์ (วิชัย เพ็ชรเรือง 2531: 73; อ้างอิงจาก Brook. 1960: 212-215) ได้เสนอรูปแบบของแบบฝึกที่เป็นประโยชน์ในการฝึกทักษะทางภาษาไว้หลายชนิดดังต่อไปนี้

1. การเลียนคำ (Repetition) ฝึกโดยนักเรียนเลียนแบบครู
2. การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของประโยค (Transformation)
3. การแทนที่ โดยเปลี่ยนจากคำนามเป็นคำสรรพนาม (Replacement)
4. การโต้ตอบโต้ตอบ (Rejoinder) ให้นักเรียนแต่งประโยคโต้ตอบประโยคที่กำหนด
5. การเรียบเรียงข้อความใหม่ (Restatement) กำหนดข้อความให้นักเรียน แล้วให้ตัดข้อความหรือหาข้อความมาเติม โดยยังคงความหมายเดิมไว้
6. การเติมคำหรือข้อความให้สมบูรณ์ (Completion)
7. การย้ายที่คำ (Transposition) ให้ย้ายตำแหน่งคำ หรือเติมคำให้มีความหมายเหมือนข้อความที่กำหนดให้
8. การขยายความ (Exposition) จัดวางคำใหม่ให้เหมาะสมเพื่อขยายความ
9. จำกัดคำให้แคบลง (Contraction) โดยใช้คำเดียวแทนข้อความในประโยค
10. การรวมประโยค (Inegration) รวมประโยค 2 ประโยค ให้เป็นประโยคเดียวกัน

บาร์เนตต์ และคนอื่นๆ (ชาญวิทย์ เทียมบุญประเสริฐ 2539: 29; อ้างอิงจาก Barnett and others. 1969: 11) ได้ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการสร้างแบบฝึกว่า แบบฝึกที่ดีควรมีข้อเสนอแนะการใช้ ควรให้มีตัวเลือกแบบตอบจำกัดและตอบแบบเสรี คำตั้งหรือตัวอย่างที่ยกเป็นข้อความหรือเป็นแบบฝึก ไม่ควรยาวเกินไปหรือยากแก่การเข้าใจ ถ้าต้องการให้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง แบบฝึกนั้นควรมีหลายรูปแบบและให้ความหมายแก่ผู้เรียน

สุจริต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์พรชัย (อ้างถึงใน ชีรพจน์ แสงแก้ว 2541: 11 – 12) ได้แนะนำหลักจิตวิทยาที่สำคัญเกี่ยวกับการสร้างแบบฝึก ที่สรุปได้ดังนี้

1. กฎการเรียนรู้ของธอร์นไดค์ (Thorndike) และผลการทดลองของวัตสัน (Watson)

สิ่งใดมีการฝึกหัดบ่อยๆ ย่อมจะทำให้คล่องแคล่ว สิ่งใดที่ไม่ได้รับการฝึกหัด หรือถูกทอดทิ้งย่อมทำไม่ได้ดี เกิดทักษะเพิ่มขึ้น

2. บุคคลมีความแตกต่างกัน การสร้างแบบฝึกต้องพิจารณาความเหมาะสมและมีหลายรูปแบบ

3. จัดทำแบบฝึกจากง่ายไปหายากเป็นการจูงใจผู้เรียน

4. ให้ฝึกที่อยู่ใกล้ตัว สิ่งที่มีความหมายจะทำให้ผู้เรียนจำได้แม่นยำและนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้ด้วย

นิตยา กิจโร (2530: 7) สรุปหลักการสร้างแบบฝึกว่า

1. ก่อนที่จะสร้างกำหนดโครงสร้างคร่าวๆว่าจะเขียนแบบฝึกเกี่ยวกับอะไร มีวัตถุประสงค์อย่างไร

2. ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3. เขียนวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

4. แฉ่งจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมเป็นกิจกรรมย่อย โดยคำนึงถึงความต้องการของผู้เรียน

เป็นหลัก

5. กำหนดอุปกรณ์ที่จะใช้ในกิจกรรมแต่ละขั้นตอนให้เหมาะสม

6. กำหนดเวลาที่ใช้ในการฝึก แต่ละขั้นตอนให้เหมาะสม

7. กำหนดประเมินผลอย่างไร

บัทส์ (นิตยา ฤทธิโยธี 2530: 40; อ้างอิงจาก Butts. ม.ป.ป.) สรุปหลักการสร้างแบบฝึกไว้

ดังนี้

1. ก่อนสร้างแบบฝึกจะเป็นต้องกำหนดโครงร่างไว้ก่อนว่ามีวัตถุประสงค์อย่างไร จะเขียนแบบฝึกเกี่ยวกับเรื่องอะไร

2. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ทำ

3. เขียนวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

4. แฉ่งวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม เป็นกิจกรรมย่อยโดยคำนึงถึงความเหมาะสมของผู้เรียน

5. กำหนดอุปกรณ์ที่จะใช้ในกิจกรรมแต่ละขั้นตอนให้เหมาะสม

6. กำหนดเวลาแต่ละขั้นตอนให้เหมาะสม

7. การประเมินผลอย่างไร

หลักในการสร้างแบบฝึกควรมีลักษณะ ดังต่อไปนี้

1. ตั้งวัตถุประสงค์

2. ศึกษาเกี่ยวกับเนื้อหา

3. ขั้นตอนในการสร้างแบบฝึก

3.1 ศึกษาปัญหาในการเรียนการสอน

3.2 ศึกษาจิตวิทยาเกี่ยวกับการเรียนการสอนและจิตวิทยาพัฒนาการ

3.3 ศึกษาเนื้อหาวิชา

3.4 ศึกษาลักษณะของแบบฝึก

3.5 วางโครงเรื่องและกำหนดรูปแบบของการฝึกให้ครบตามที่กำหนด

3.6 เลือกเนื้อหาต่างๆ ที่เหมาะสมมาบรรจุในแบบฝึกให้ครบตามที่กำหนดไว้

สรุปได้ว่า การจัดทำแบบฝึกทักษะนั้น ต้องใช้ความรู้เรื่องหลักจิตวิทยาต่างๆ และความรู้ความเข้าใจเนื้อหาวิชาตามหลักสูตร ดังนั้นแบบฝึกจึงมีความสำคัญต่อผู้เรียนมากในการที่จะช่วยเสริมทักษะให้กับผู้เรียน ให้เกิดการเรียนรู้ และเข้าใจได้เร็วขึ้นชัดเจนขึ้น กว้างขวางขึ้นทำให้การเรียนการสอนประสบผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ

2.3 ลักษณะของแบบฝึกที่ดี

ในการสร้างแบบฝึกสำหรับเด็ก มีองค์ประกอบหลายประการ ซึ่งนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับลักษณะของแบบฝึกที่ดีไว้ ดังนี้

วรสุตา บุญไวยโรจน์ (2536: 37) (อ้างถึงใน สุนันทา สุนทรประเสริฐ 2543: 9-10) กล่าวแนะนำให้ผู้สร้างแบบฝึกได้ยึดลักษณะของแบบฝึกที่ดีไว้ ดังนี้

1. แบบฝึกที่ดีควรชัดเจนทั้งคำสั่งและวิธีทำไม่ควรยาวเกินไป เพราะจะทำให้เข้าใจยาก ควรปรับปรุงให้เหมาะสมกับผู้เรียน

2. แบบฝึกที่ดีควรมีความหมายต่อผู้เรียนและตรงตามจุดประสงค์ของการฝึก ลงทุนน้อย ใช้ได้นานทันสมัยอยู่เสมอ

3. ภาษาและภาพที่ใช้ในแบบฝึกหัดควรเหมาะสมกับวัยและพื้นฐานความรู้ของผู้เรียน แบบฝึกหัดที่ดีควรแยกฝึกเป็นเรื่องๆ แต่ละเรื่องไม่ควรยาวเกินไป แต่ควรมีกิจกรรมหลายรูปแบบ เพื่อเร้าให้นักเรียนเกิดความสนใจ ไม่เบื่อหน่ายในการทำ และเพื่อฝึกทักษะใดทักษะหนึ่งจนเกิดความชำนาญ

4. แบบฝึกหัดที่ดีควรมีทั้งแบบกำหนดคำตอบให้ ให้ตอบโดยเสรี การเลือกใช้คำข้อความหรือรูปภาพในแบบฝึกหัด ควรเป็นสิ่งที่คุ้นเคยตรงกับความสนใจของนักเรียน เพื่อว่าแบบฝึกหัดที่สร้างขึ้นจะ ได้ออกให้เกิดความเพลิดเพลินและพอใจแก่ผู้ใช้ ซึ่งตรงกับหลักการเรียนรู้ที่ว่าเด็กมักจะเรียนรู้ได้เร็ว ในการกระทำที่ก่อให้เกิดความพึงพอใจ

5. แบบฝึกหัดที่ดีควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ศึกษาด้วยตนเอง รู้จักค้นคว้า รวบรวมสิ่งที่พบเห็นบ่อยๆ จะทำให้นักเรียนเข้าใจเรื่องนั้นๆ มากยิ่งขึ้น และรู้จักนำความรู้ไปใช้ในชีวิต

ประจำวันได้อย่างถูกต้อง มีหลักเกณฑ์ และมองเห็นว่าสิ่งที่เขาได้ฝึกนั้นมีความหมายต่อเขาตลอดไป

6. แบบฝึกหัดที่ควรตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล ผู้เรียนแต่ละคนมีความแตกต่างกันในหลายๆ ด้าน เช่น ความต้องการ ความสนใจ ความพร้อม ระดับสติปัญญา ประสิทธิภาพ ฉะนั้นการทำแบบฝึกหัดแต่ละเรื่องควรจัดทำให้มากพอ มีทุกระดับตั้งแต่ง่าย ปานกลาง จนถึงค่อนข้างยาก เพื่อให้เด็กทั้งเก่ง ปานกลาง และอ่อน จะได้เลือกทำตามความสามารถ เพื่อให้เด็กทุกคนประสบความสำเร็จในการทำแบบฝึกหัด

7. แบบฝึกหัดที่ดีควรเร้าใจตั้งแต่ปกไปจนถึงหน้าสุดท้าย

8. แบบฝึกหัดที่ดีควรปรับปรุงควบคู่ไปกับหนังสือเรียน ควรใช้ได้ทั้งในและนอกห้องเรียน

9. แบบฝึกหัดที่ดีควรเป็นแบบฝึกหัดที่สามารถประเมิน และจำแนกความเจริญวัยของเด็กได้ด้วย

นิตยา ฤทธิโยธี (2540: 40-41) กล่าวถึงลักษณะของแบบฝึกไว้ว่า การเขียนแบบฝึกต้องแน่ใจในภาษาที่ใช้ว่าเหมาะสมกับนักเรียนและสร้างโดยใช้จิตวิทยาในการเร้าและตอบสนอง ดังนี้

1. ใช้แบบฝึกหลายๆ ชนิดเพื่อเร้าให้นักเรียนเกิดความสนใจ

2. แบบฝึกที่ทำขึ้นนั้นต้องให้นักเรียนสามารถแยกออกมาพิจารณาได้ว่าแต่ละแบบแต่ละข้อต้องการให้ทำอะไร

3. ให้นักเรียนได้ฝึกการตอบแบบฝึกแต่ละชนิดแต่ละรูปแบบว่ามีวิธีการตอบอย่างไร

4. ให้นักเรียนได้มีโอกาสตอบสนองต่อสิ่งเร้าดังกล่าว ด้วยการแสดงออกทางความสามารถและความเข้าใจลงในแบบฝึก

5. นักเรียนได้นำสิ่งที่เรียนรู้จากการเรียนมาตอบในแบบฝึกให้ตรงเป้าหมายที่สุด

นิตยา ฤทธิโยธี ยังได้กล่าวว่า “แบบฝึกที่ดีควรมีข้อเสนอแนะการใช้ที่ชัดเจน ควรให้มีการเลือกตอบทั้งแบบตอบจำกัดและแบบตอบอย่างเสรี คำสั่งหรือตัวอย่างที่ยกมานั้นไม่ควรยาวเกินไปและยากแก่การเข้าใจ ถ้าต้องการให้ศึกษาด้วยตนเอง แบบฝึกนั้นควรมีหลายรูปแบบ และมีความหมายแก่ผู้ทำ” และยังกล่าวว่า ลักษณะของแบบฝึกที่ดี คือ

1. เกี่ยวข้องกับบทเรียนที่เรียนมาแล้ว

2. เหมาะกับระดับวัย หรือความสามารถของเด็ก

3. มีคำชี้แจงสั้นๆ ที่ทำให้เด็กเข้าใจวิธีทำได้ง่าย

4. ใช้เวลาเหมาะสม คือไม่ใช่เวลานานหรือเร็วเกินไป

5. เป็นสิ่งที่น่าสนใจและท้าทายให้แสดงความสามารถ

ไพรัตน์ สุวรรณแสน (จิรพา จันทะเวียง 2542: 43; อ้างอิงจากไพรัตน์ สุวรรณแสน. ม.ป.ป.) กล่าวถึงลักษณะของแบบฝึกที่ดี ดังนี้

1. เกี่ยวข้องกับบทเรียนที่เรียนมาแล้ว
2. เหมาะสมกับระดับวัย หรือความสามารถของเด็ก
3. มีคำชี้แจงสั้นๆ ที่จะให้เด็กเข้าใจ คำชี้แจงหรือคำสั่งต้องกระชับรัด
4. ใช้เวลาเหมาะสม คือไม่ใช้เวลานานหรือเร็วเกินไป
5. เป็นสิ่งที่น่าสนใจและท้าทายให้แสดงความสามารถ

จากข้อเสนอแนะของนักการศึกษาพอสรุปได้ว่า ลักษณะของแบบฝึกที่ดี จะต้องเป็นแบบฝึกสั้น ๆ ฝึกหลาย ๆ ครั้ง มีหลายรูปแบบ มีความชำนาญ ในการฝึกให้เกิดความชำนาญควรฝึกเพียงเรื่องเดียวในการฝึกนั้น ๆ มีคำอธิบายที่ชัดเจน ใช้ภาษาที่ง่าย ใช้เวลาฝึกไม่นานเกินไป และสามารถเขียนได้ด้วยตนเอง เมื่อผู้เรียนได้รับการฝึกแล้วก็สามารถพัฒนาตนเองได้ดีขึ้น จึงจะนับได้ว่าเป็นแบบฝึกที่ดีและมีประโยชน์คุ้มค่าทั้งต่อผู้สอนและผู้เรียน เพื่อใช้แก้ไขข้อบกพร่องของนักเรียนที่มีปัญหาได้

2.4 ประโยชน์ของแบบฝึก

ประโยชน์ของแบบฝึกมีหลากหลาย ดังนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวไว้ ดังนี้ เพ็ชต์ดี (สุจรिता ศรีนวล 2538: 62; อ้างอิงจาก Petty. 1963: 469-472) ได้กล่าวไว้ดังนี้

1. เป็นส่วนเพิ่มหรือเสริมหนังสือเรียนในการเรียนทักษะ เป็นอุปกรณ์การสอนที่ช่วยลดภาระของครูได้มาก เพราะแบบฝึกเป็นสิ่งที่จัดทำขึ้นอย่างเป็นระบบระเบียบ
2. ช่วยเสริมทักษะทางการใช้ภาษา แบบฝึกเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้เด็กได้ฝึกทักษะการใช้ภาษาให้ดีขึ้น แต่จะต้องอาศัยการส่งเสริมและความเอาใจใส่จากครูผู้สอนด้วย
3. ช่วยในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล เนื่องจากเด็กมีความสามารถทางภาษาแตกต่างกัน กรให้เด็กทำแบบฝึกหัดที่เหมาะสมกับความสามารถของเขาจะช่วยให้เด็กประสบผลสำเร็จในด้านจิตใจมากขึ้น
4. แบบฝึกช่วยเสริมให้ทักษะทางภาษาคงทน โดยกระทำดังนี้
 - 4.1 ฝึกทันทีหลังจากเด็กได้เรียนรู้ในเรื่องนั้นๆ
 - 4.2 ฝึกซ้ำหลายๆ ครั้ง
 - 4.3 เน้นเฉพาะเรื่องที่ต้องการฝึก
5. แบบฝึกที่ใช้จะเป็นเครื่องมือวัดผลการเรียนหลังจากจบบทเรียนในแต่ละครั้ง
6. แบบฝึกที่จัดทำขึ้นเป็นรูปเล่มเด็กสามารถเก็บรักษาไว้ใช้เป็นแนวทางเพื่อทบทวนด้วยตนเองได้ต่อไป

7. การให้เด็กทำแบบฝึก ช่วยให้ครูมองเห็นจุดเด่นหรือปัญหาต่างๆ ของเด็กได้ชัดเจน ซึ่งจะช่วยให้ครูดำเนินการปรับปรุงแก้ไขปัญหานั้นๆ ได้ทันท่วงที

8. แบบฝึกที่จัดขึ้นนอกเหนือจากที่มีอยู่ในหนังสือแบบเรียน จะช่วยให้เด็กได้ฝึกฝนอย่างเต็มที่

9. แบบฝึกที่จัดพิมพ์ไว้เรียบร้อยแล้วช่วยให้ครูประหยัดทั้งแรงงานและเวลาในการที่จะต้องเตรียมสร้างแบบฝึกอยู่เสมอ ในด้านผู้เรียนก็ไม่ต้องเสียเวลาลอกแบบฝึกจากตำราเรียน ทำให้มีโอกาสได้ฝึกฝนทักษะต่างๆ มากขึ้น

10. แบบฝึกช่วยประหยัดค่าใช้จ่าย เพราะการจัดพิมพ์เป็นรูปเล่มที่แน่นอนลงทุนต่ำกว่าที่จะพิมพ์ลงในกระดาษทุกครั้ง ผู้เรียนสามารถบันทึกและมองเห็นความก้าวหน้าของตนเองได้อย่างมีระบบและเป็นระเบียบ

วิญญา วิชาลาภรณ์ (253: 23) สรุปคุณประโยชน์ของแบบฝึกไว้ว่า เป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ครูทราบผลการเรียนของนักเรียนอย่างใกล้ชิด แบบฝึกเป็นเครื่องมือที่จำเป็นต่อการฝึกทักษะทางภาษาของนักเรียน เป็นประโยชน์สำหรับครูในการสอน ทำให้ทราบพัฒนาการทางทักษะทั้งสี่ คือ ฟัง พูด อ่าน และเขียน โดยเฉพาะทักษะการเขียน ครูสามารถเห็นข้อบกพร่องในการใช้ภาษาของนักเรียน ซึ่งจะได้หาทางแก้ไขปรับปรุงได้ทันท่วงที ทำให้นักเรียนประสบผลสำเร็จในการเรียน

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านสะกดคำ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการอ่าน มีดังนี้

ไพเราะ วุฒิเจริญกุล (2540: บทคัดย่อ) ได้สร้างชุดทักษะการอ่านภาษาไทยเพื่อจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเพื่อจับใจความหลังเรียนของชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สูงกว่าคะแนนทดสอบก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญสถิติที่ระดับ 0.1

พิกุล ภูมิแสน (2539: 65) ซึ่งได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านเพื่อจับใจความวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยวิธีกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อนและวิธีสอนแบบปกติ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กันยา ขุนสูงเนิน (2540: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการสอนอ่านภาษาไทยเพื่อจับใจความชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ด้วยวิธีกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อน พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านภาษาไทยเพื่อจับใจความของนักเรียนคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วรารณณ์ เหลี่ยมไรสง (2542) ได้ทำการวิจัยทักษะการอ่าน และการเขียน ในการสะกดคำยาก ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างการสอนโดยใช้เกม และใช้ แบบฝึกทักษะ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้เกมมีทักษะการอ่านและการเขียนในการสะกดคำยาก หลังเรียน มากกว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะ มีคะแนนเฉลี่ยการอ่าน และการเขียนสะกดคำยาก หลังเรียนเพิ่มขึ้นจากก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนที่เรียนโดยใช้เกมและนักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะ มีความคงทนในการเรียนรู้ หลังเรียนผ่านไปแล้ว 2 สัปดาห์

ศรีวิไล ยลสุริยัน (2542) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ผลของการใช้ชุดฝึกทักษะการอ่าน โดยมีภาพการ์ตูนประกอบที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พบว่า ความเข้าใจการอ่านของนักเรียนก่อนและหลังการฝึกทักษะการอ่านโดยใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

กาญจนา ทองเจิม (2547) ซึ่งวิจัยเกี่ยวกับการอ่าน เรื่อง การสร้างชุดการสอนเพื่อใช้เสริมสมรรถภาพการอ่านในใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่า ชุดการสอนที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 และสมรรถภาพการอ่านในใจก่อนและหลังเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง ผลการใช้แบบฝึกที่มีต่อทักษะการอ่านวิชาภาษาไทยของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพิชัยพัฒนา กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ของโรงเรียนพิชัยพัฒนา สำนักงาน
เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร จำนวน 4 ห้องเรียน มีจำนวนนักเรียน 108 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพิชัยพัฒนา ภาคเรียนที่ 2
ปีการศึกษา 2550 จำนวน 1 ห้องเรียน นักเรียน 27 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ประกอบด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำ และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านการ
อ่านสะกดคำภาษาไทย

3.1 แบบฝึกการอ่านสะกดคำ มีขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพ ดังนี้

3.1.1. ศึกษาเอกสารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544
หนังสือเรียนชุดพื้นฐานภาษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เกี่ยวกับ
ทักษะการอ่าน เพื่อศึกษาความคิดรวบยอด จุดมุ่งหมาย เนื้อหา ศึกษาเอกสารต่างๆ เช่นคู่มือการ
จัดกิจกรรมต่างๆ เช่น คู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน หนังสือ ตำราเรียน เป็นต้น

3.1.2 ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบ
ฝึกทักษะการอ่านสะกดคำ

3.1.3 สร้างแบบฝึกเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านสะกดคำ ของนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 2 โดยคลอบคลุมเนื้อหา เรียงจากง่ายไปหายาก ทั้งหมด 3 ชุด แต่ละชุดมี

แบบฝึกย่อย เนื้อหาที่นำมาสร้างเหมาะสมกับวัยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

3.1.4 นำแบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาโดยมีข้อเสนอแนะให้ปรับแก้ ดังนี้ ให้ปรับแก้แบบฝึกทักษะ บางตอนให้สอดคล้องกับการอ่าน ปรับปรุงแบบฝึกทักษะการเขียนเป็นการอ่านทั้งหมด และการเขียนคำสั่งให้ชัดเจนขึ้น

3.1.5 นำแบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำที่ได้ปรับแก้ตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ ที่ปรึกษาไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 คน(ดังรายชื่อในภาคผนวก ก.) ตรวจสอบความถูกต้องของ เนื้อหา ภาษาที่ใช้ตลอดจนการจัดลำดับของเนื้อหา และแก้ปรับตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ คือ ได้ปรับแก้แบบฝึกการเขียน เป็นการอ่านสะกดคำ ปรับปรุงการเขียนคำสั่งให้ชัดเจนขึ้น

3.1.6 นำแบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

3.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านสะกดคำภาษาไทย ผู้วิจัยดำเนินการสร้าง และตรวจสอบคุณภาพ ดังนี้

3.2.1 วิเคราะห์จุดประสงค์และเนื้อหาในแบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำ ที่ผู้วิจัย สร้างขึ้น ศึกษาหลักการทฤษฎีและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างข้อทดสอบ

3.2.2 สร้างผังการสร้างข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านสะกดคำ ซึ่งมีลักษณะเป็น แบบปรนัยชนิด 3 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ

3.2.3 นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาและปรับแก้ตาม ข้อเสนอแนะของอาจารย์ ดังนี้ ปรับแก้การเขียนคำสั่งให้ชัดเจน ปรับข้อสอบให้เกี่ยวกับการอ่าน ทั้งหมด

3.2.4 นำแบบทดสอบที่ปรับแก้ตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา ไปให้ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โดยการพิจารณาดัชนีความสอดคล้อง ระหว่างจุดประสงค์กับระดับพฤติกรรมที่มุ่งวัด(Index of Congruence: IOC) ได้ค่าดัชนีความ สอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.5-1.0 สำหรับข้อคำถามที่มีดัชนีความสอดคล้อง $< .05$ ผู้วิจัยได้ปรับแก้ ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

3.2.5 นำแบบทดสอบที่ปรับแก้แล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพิชัยพัฒนา สำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร จำนวน 27 คน เพื่อหาค่าความยาก อำนาจจำแนก และค่าความเที่ยง โดยใช้สูตร Kr-20 ได้ค่าความยากอยู่ระดับ 0.70 อำนาจจำแนก อยู่ระดับ 0.56 และค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.53

3.2.6 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านสะกดคำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

4.1 นำแบบทดสอบก่อนเรียน (Pre – test) ไปสอบนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง แล้วรวบรวมคะแนนจากการทดสอบแต่ละคนบันทึกไว้

4.2 ดำเนินการสอนกับกลุ่มตัวอย่างโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำ จำนวน 3 ชุด

4.3 นำแบบทดสอบฉบับเดียวกันที่ใช้ทดสอบก่อนเรียน ไปทำการทดสอบหลังเรียน (Post – test) แล้วรวบรวมคะแนนจากการทดสอบแต่ละคนบันทึกไว้

4.4 นำคะแนนที่ได้จากการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน มาวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียน

5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านสะกดคำระหว่างก่อนและหลังเรียน โดยการทดสอบค่าที (t-test) แบบ dependent

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านสะกดคำภาษาไทยของนักเรียนระหว่างเรียนและหลังเรียน โดยใช้แบบฝึกการอ่านสะกดคำผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏดังตารางที่ 4.1 ตารางที่ 4.1 แสดงคะแนนการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านสะกดคำ ก่อนและหลังการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำ และผลต่างของคะแนนการอ่านสะกดคำของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างเป็นรายบุคคล

ตารางที่ 4.1 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านสะกดคำ ก่อนและหลังการใช้แบบฝึกทักษะ

	n	\bar{X}	S	\bar{d}	sd	t
ก่อนเรียน (Pre-test)	27	9.60	2.65	4.15	1.74	16.54*
หลังเรียน (Post-test)	27	13.75	2.91			

* $p < .05$

จากตาราง 4.1 จะเห็นว่า ผลสัมฤทธิ์การอ่านสะกดคำของนักเรียนหลังการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำสูงกว่าก่อนการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องผลการใช้แบบฝึกที่มีต่อทักษะการอ่านวิชาภาษาไทยของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพิชัยพัฒนา กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยจะขอกล่าวถึงสรุปการวิจัย
อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านสะกดคำวิชาภาษาไทยของนักเรียนระหว่างสอน
และหลังการใช้แบบฝึก

1.2 สมมุติฐานการวิจัย

ผลสัมฤทธิ์การอ่านสะกดคำวิชาภาษาไทยของนักเรียนหลังการใช้แบบฝึกสูงกว่า
ก่อนการใช้แบบฝึก

1.3 วิธีการดำเนินวิจัย

1.3.1 กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ของโรงเรียนพิชัยพัฒนา
สำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 27 คน ได้มาโดยการ
สุ่มแบบกลุ่ม

1.3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำ
และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านสะกดคำ

1.3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

- นำแบบทดสอบไปทดสอบก่อนเรียน (pre-test) กับกลุ่มตัวอย่าง แล้ว
รวบรวมคะแนนจากการทดสอบแต่ละคนบันทึกไว้
- ดำเนินการสอนกับกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำ
3 ชุด
- นำแบบทดสอบฉบับเดียวกับที่ใช้ทดสอบก่อนเรียน ไปทดสอบหลังเรียน
(post-test) แล้วรวบรวมคะแนนจากการทดสอบแต่ละคนบันทึกไว้
- นำคะแนนที่ได้จากการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนมาวิเคราะห์

เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียน

1.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ การอ่านสะกดคำก่อนเรียนกับหลังเรียน โดย
ใช้สถิติทดสอบค่าที (t-test) แบบ dependent

1.5 สรุปผลการวิจัย พบว่า

ผลสัมฤทธิ์การอ่านสะกดคำของนักเรียนหลังการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำ
สูงกว่าก่อนการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2. อภิปรายผล

จากการศึกษาผลการใช้แบบฝึกที่มีต่อทักษะการอ่านวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 2 มีสาระสำคัญที่จะนำมาอภิปราย ดังนี้

ผลการใช้แบบฝึกที่มีต่อทักษะการอ่านวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่ง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ไพเราะ
วุฒิเจริญกุล (2540: บทคัดย่อ) ที่ได้สร้างชุดทักษะการอ่านภาษาไทยเพื่อจับใจความของนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเพื่อจับใจความหลังเรียน
ของชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สูงกว่าคะแนนทดสอบก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1 และ
สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิกุล ภูมิแสน (2539: 65) ซึ่งได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่าน
เพื่อจับใจความวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านจับใจความวิชา
ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยวิธีกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อนและวิธีสอนแบบ
ปกติ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และงานวิจัยของ กันยา ขุนสูงเนิน (2540:
บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการสอนอ่านภาษาไทยเพื่อจับใจความชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ด้วยวิธีกลุ่มเพื่อน
ช่วยเพื่อน พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านภาษาไทยเพื่อจับใจความของนักเรียนคะแนนหลังเรียน
สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า นักเรียนที่ใช้แบบฝึกการอ่านสะกดคำมีผลสัมฤทธิ์ทาง
การเรียนรู้ดีขึ้น อาจเนื่องมาจาก ผู้วิจัยได้ทำการสอนโดยวิธีที่หลากหลาย เช่น นำเข้าสู่บทเรียนโดย
การร้องเพลง ปริศนาคำทาย เกม แล้วคิดแผนภูมิการอ่านสะกดคำให้นักเรียนเห็นและอ่านพร้อมกัน
แจกแบบฝึกแก่นักเรียนทุกคน ทำความเข้าใจชี้แจงก่อนทำแบบฝึกหัดแต่ละตอน เมื่อนักเรียนเข้าใจ
แล้วจึงลงมือปฏิบัติตามกิจกรรมที่กำหนดไว้ในแบบฝึกนั้นๆ ขณะที่ปฏิบัติครูจะพยายามสร้างความ
สนใจ ชักชวนให้เกิดความกระตือรือร้นในการเรียน เสริมแรง เช่นชมเชยหรือให้คะแนนเมื่อทำถูก เมื่อ
นักเรียนทำแบบฝึกหัดเสร็จแล้วครูจะตรวจผลงานของนักเรียนอย่างทั่วถึง หากพบว่าทำผิดก็ให้แก้ไข

จนถูกต้อง และก่อนที่จะเรียนฝึกชุดต่อไปมีการทบทวนเรื่องที่เรียนมาแล้วทุกครั้ง ซึ่งผลจากการค้นคว้าครั้งนี้ทำให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการอ่านมากขึ้น

ดังนั้น การใช้แบบฝึกในการอ่านสะกดคำทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ครูผู้สอนควรคำนึงถึงความรู้พื้นฐานของนักเรียนในแต่ละระดับชั้น ซึ่งจะแตกต่างกันไปตามสภาพของแต่ละโรงเรียน

3.2 ในการนำแบบฝึกไปใช้ ครูผู้สอนควรศึกษาขั้นตอนในการใช้ให้เข้าใจ มีการวางแผน กำหนดกิจกรรมการฝึกไว้ให้แน่นอน ทำการฝึกอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

3.3 การสร้างแบบฝึกทักษะต้องน่าสนใจ เน้นการแก้ปัญหาการอ่านสะกดคำ ลักษณะของแบบฝึกต้องมีหลากหลาย เพื่อให้นักเรียนเกิดความสนใจอยากเรียน

3.4 ครูผู้สอนที่สนใจ ควรศึกษาความรู้เกี่ยวกับการสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำให้ถูกต้อง เพื่อจะได้แบบฝึกที่เป็นมาตรฐานและมีคุณภาพ

3.5 ควรศึกษาตัวแปรอื่นเพิ่มเติม เช่น ความสนใจในการทำแบบฝึก เป็นต้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กันยา ขุนสูงเนิน (2540) การสอนอ่านเพื่อจับใจความภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
ด้วยวิธีส้มเพื่อนช่วยเพื่อน วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต มหาสารคาม
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- ทัศนีย์ ศุภเมธี (2533) พฤติกรรมการสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา กรุงเทพฯ
ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะวิชาครุศาสตร์ วิทยาลัยเพชรบุรี
- นิจ จันทรมล (2535) การใช้แบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
ปริญญาานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- บันลือ พงกษะวัน (2530: 60-75) “แนวทางการพัฒนาการสอนอ่านเบื้องต้น” วิทยากรย์
พนิตนันต์ บุญพามี (2542) เทคนิคการสอนอ่านเบื้องต้นสำหรับบรรณารักษ์ นครราชสีมา
สถาบันราชภัฏนครราชสีมา
- ไพเราะ วุฒิเจริญกุล (2540) “การพัฒนาชุดฝึกทักษะ การอ่านภาษาไทยเพื่อจับใจความ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5” วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต มหาสารคาม
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- ภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก (2543) การวิจัยพัฒนาชุดการอ่านครบวงจร
สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ม.ป.พ.
- แมนมาส ขวลิขิต (2530) “กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน” ในการสร้างสังคมการอ่านและการใช้
สารสนเทศ เอกสารทางวิชาการเนื่องในประชุมใหญ่สามัญประจำปี 2530
กรุงเทพมหานคร สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย
- รัชณี ศรีไพวรรณ (2527) การสอนกลุ่มทักษะ 2 (ภาษาไทย) กรุงเทพฯ
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- รัตนา โนจันทร์ (2544) ได้ศึกษาค้นคว้าและพัฒนาการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านป่าคา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมือง
พะเยา จังหวัดพะเยา
- ล้วน สายยศ (2549) ระเบียบวิธีทางสถิติบางประการเพื่อการวิจัย ใน ประมวลสาระชุด
วิชาการวิจัยหลักสูตรและการสอน หน่วยที่ 4 หน้า 269-380 นนทบุรี
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

- วรรณดี แสงประทีปทอง (2548) ลักษณะและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวัดผลการศึกษา
 ใน ประมวลสาระชุดวิชาการวัดและประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับ
 ประถมศึกษา หน่วยที่ 7 หน้า 315-338 นนทบุรี
 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
- สุจริต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์พรหม (2536) วิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา
 กรุงเทพมหานคร ไทยวัฒนาพานิช
- สุภนา เอี่ยมสะอาด (2546) การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยของนักเรียน
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านเทนมี่ จังหวัดสุรินทร์ วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษา
 ศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- อัจฉรา วงศ์ไพโรจน์ (2546) การสร้างแบบฝึกการอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยใช้นิทานพื้นบ้าน
 จันทบุรีเป็นสื่อในการสอนอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
 โรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดนนทบุรี วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร
 มหาบัณฑิต แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

1. ชื่อ นางปรีดาพรรณ อินทวิมลศรี
 ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียน
 สถานที่ทำงาน โรงเรียนพิชัยพัฒนา เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร
 วุฒิการศึกษา ปริญญาเอก กศ.ด.สาขาการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 ประสบการณ์หรือความชำนาญ 1. อาจารย์ใหญ่โรงเรียนวัดแสนสุข เขตมีนบุรี กทม.
 2. อาจารย์ใหญ่ในโรงเรียนวัดราษฎร์บำรุง หนองจอก กทม.
 3. ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดราษฎร์บำรุง เขตจตุจักร กทม.
 4. ผู้อำนวยการโรงเรียนพิชัยพัฒนา เขตบึงกุ่ม กทม.
2. ชื่อ นางสาวสมร อ่อนน้อม
 ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ โรงเรียนพิชัยพัฒนา เขตบึงกุ่ม กทม.
 สถานที่ทำงาน โรงเรียนพิชัยพัฒนา เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร
 วุฒิการศึกษา มหบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง
 ประสบการณ์หรือความชำนาญ 1. รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ 8 ปี
 2. ชำนาญงานด้านวิชาการ ด้านการเขียนแผนการสอน
 วัดและประเมินผลตามสภาพจริง
 3. รองผู้อำนวยการโรงเรียนพิชัยพัฒนา เขตบึงกุ่ม กทม.
3. ชื่อ นางอ้อยทิพย์ จันทร์สุทธระ
 ตำแหน่ง ครูชำนาญการ
 สถานที่ทำงาน โรงเรียนพิชัยพัฒนา เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร
 วุฒิการศึกษา ครุศาสตรบัณฑิต เอกภาษาไทย
 ประสบการณ์หรือความชำนาญ 1. ครูผู้สอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา 35 ปี
 2. หัวหน้ากลุ่มสาระภาษาไทย โรงเรียนพิชัยพัฒนา (ปี 2545)

ภาคผนวก ข
แบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำ

แบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำ
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ช่วงชั้นที่ 1 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2)

โรงเรียนพิชัยพัฒนา
87 / 82 หมู่ 1 ถนนเสรีไทย สำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร
โทร / โทรสาร 02-378-1605 [www. Smileschool-white.com](http://www.Smileschool-white.com) / pichaipattana
Email Address : [pichaisc@ bma.go.th](mailto:pichaisc@bma.go.th)

คำนำ

คู่มือการใช้แบบฝึกเล่มนี้ จัดทำขึ้นเพื่อเป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนและนักเรียนในการจัดกิจกรรมการอ่านกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับช่วงชั้นที่ 1 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2) ซึ่งแบบฝึกการอ่านสะกดคำเล่มนี้มีจำนวน 3 ชุดซึ่งแต่ละชุดมีแบบฝึกย่อยจำนวน 5 กิจกรรม เพื่อฝึกเสริมทักษะการอ่าน และเป็นการทบทวนความรู้ของที่เรียนไปแล้วได้ดียิ่งขึ้น โดยฝึกฝนให้นักเรียนได้เรียนเป็นประจําอย่างต่อเนื่อง ยังส่งนักเรียนเสริมให้นักเรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจอย่างกว้างขวาง แบบฝึกบางแบบฝึกอาจจะมีเนื้อหาความยากง่ายปะปนอยู่ด้วยครูผู้สอนและผู้ปกครองจำเป็นต้องช่วยเหลือในด้านการอ่านบ้าง และสิ่งที่สำคัญคือ นักเรียนได้ประโยชน์จากการเรียนรู้ ู้ความสามารถของตนเองภายหลังจากที่เรียนบทเรียนนั้นทุกครั้ง

หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือเล่มนี้คงจะเป็นประโยชน์ และเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทยที่มีประสิทธิภาพต่อไป

คณิงนิจ แก่นนาคำ

ผู้จัดทำ

คำชี้แจง

แบบฝึกการอ่านสะกดคำเล่มนี้ จัดทำขึ้นเพื่อเสริมความรู้ ความเข้าใจและฝึกทักษะเพิ่มเติมแก่นักเรียน โดยมีจุดมุ่งหมายดังนี้

1. เพื่อฝึกทักษะในการฝึกอ่านและเขียนประสมอักษร
2. เพื่อฝึกให้นักเรียนได้ฝึกการใช้ภาษาตามหลักเกณฑ์ทางภาษา นักเรียนสามารถอ่านและเขียนได้อย่างคล่องแคล่วและแม่นยำ

ลักษณะของแบบฝึกเสริมทักษะ

1. แบบฝึกเสริมทักษะมีจำนวน 3 ชุด โดยเรียงลำดับจากง่ายไปสู่เนื้อหายาก
2. แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านแต่ละชุด ประกอบด้วย การให้ความรู้หลักเกณฑ์ทางภาษา แบบฝึกการอ่านและการเขียน โดยมีภาพการ์ตูนประกอบทำให้นักเรียนเกิดความเข้าใจ กระตือรือร้นเกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และสนใจที่จะทำแบบฝึกที่จะมีความสุข

การทำแบบฝึกเสริมทักษะ

1. เมื่อครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในแต่ละเรื่องแล้ว ให้นักเรียนทำแบบฝึกเสริมทักษะในแต่ละเรื่องให้สัมพันธ์กับผลการเรียนรู้ที่คาดหวังหรือจุดประสงค์การเรียนรู้ นั้นๆ
2. การทำแบบฝึกเสริมทักษะแต่ละครั้งอาจไม่ต้องจบ หรือเสร็จในเวลาเดียวกัน ทั้งนี้ อาจขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้เรียนแต่ละคน ครูอาจจะจัดให้ตามความเหมาะสม
3. แบบฝึกบางกิจกรรมครูอาจนำไปฝึกพร้อมกันบนกระดานดำก่อนแล้วจึงให้ฝึกทำในแบบฝึกหัด หรืออาจมอบหมายให้นักเรียนทำเป็นการบ้าน
4. ครูควรตรวจแบบฝึกด้วยตนเอง เพื่อที่จะได้ทราบถึงข้อดีและข้อบกพร่องที่ต้องแก้ไขของตัวผู้เรียน

ใบความรู้

มาตราตัวสะกด

ตัวสะกดคือ พยางค์สุดท้ายที่ต้องออกเสียง เช่น

ตาก จาน กิน ภาพ ชิม

ตาก ก เป็นตัวสะกด

จาน น เป็นตัวสะกด

กิน น เป็นตัวสะกด

ภาพ พ เป็นตัวสะกด

ชิม ม เป็นตัวสะกด

ตัวสะกด มี 9 มาตรา คือ

มาตรา แม่ ก กา

มาตรา แม่ กก กค กข เสียงสั้น

มาตรา แม่ กง กน กม เกย เกอว เสียงยาว

มาตราแม่ ก กา คือ คำที่ไม่มีตัวสะกด เช่น ทะเล ใจดี ครู จำปี ต่อไป

มาตรา แม่ กก มีตัวสะกด ก ข ค ฉ เช่น

มาก เลข นาค ตก สุข ไชค

มาตรา แม่ กค มีตัวสะกด จ ฉ ช ซ ฌ ฎ ฏ ฐ ฑ ฒ ฑ ฒ ต ถ ท ศ ส ษ เช่น

จุง ถาด นุช กฏ คาช เศษ

มาตรา แม่ กข มีตัวสะกด บ ป พ ฟ ภ เช่น

สิบ ภาพ ยีราฟ ลาก รวย ป่าป โลก

มาตรา แม่ กง มี ง เป็นตัวสะกด เช่น

จาง จริง สิ่ง สิ่ง ปรง ดั่ง คาง กุ้ง มุ้ง เมือง ฯลฯ

มาตรา แม่ กน มีตัวสะกด ญ ณ น ร ล พ

ครวญ สัญลักษณ์ นอน จราจร ภาพ ศาล โบราณ วานร

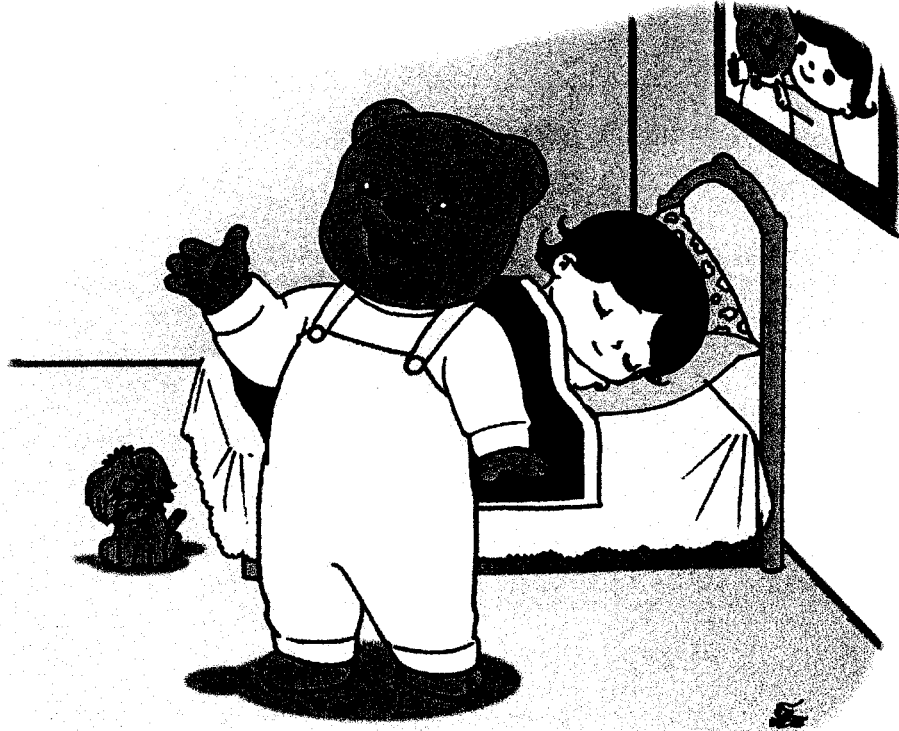
มาตรา แม่ เกย มี ย เป็นตัวสะกด เช่น

เลย เคย เลื่อย ฝ้าย สวย รวย ป่วย จิว ร้าย ป้าย

มาตรา แม่ เกอว มี ว เป็นตัวสะกด เช่น

เกี่ยวข้าว ข้าวเหนียว แมวเหมียว เหว ลิว สาว เปลี่ยว เลี้ยว ฯลฯ

มาตรา แม่ ก กา

แม่ ก กา

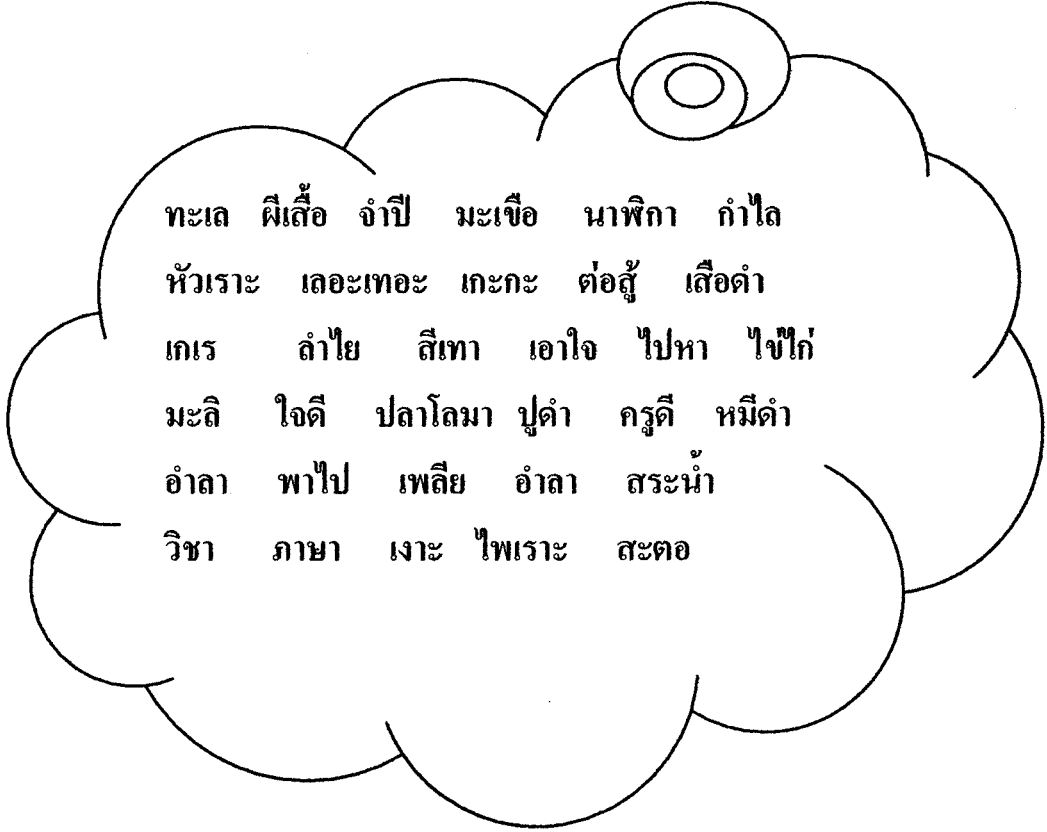
แม่เอ๋ยแม่ ก กา
 ตัวสะกดนั้นไม่มี
 อ้ากอก เจอ ตา ตี
 ทะเล และ เวลา

เด็กรู้ว่า ก กา นี้
 จำให้ดีแม่ ก กา
 พ่อ แม่ มี ฐานะ มา
 ดีใจ ว่า ครู คุณเฒ

แบบฝึกการอ่านสะกดคำ
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
เรื่อง การอ่านสะกดคำมาตรา แม่ ก กา

ชื่อ.....โรงเรียน.....เลขที่.....

ตอนที่ 1 ฝึกอ่านคำต่อไปนี้ แล้วคัดให้สวยงาม

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ตอนที่ 2 เดิมคำที่ไม่มีตัวสะกดแล้วฝึกอ่าน

1. มะ.....
2. ทะ.....
3. ไข่.....
4. เก.....
5. ญ.....
6. ปู.....
7. จำ.....
8. นาฬิ.....
9. ฝึ.....
10. สิ.....

ตอนที่ 3 คำที่ไม่มีตัวสะกดตามประเภทต่อไปนี้แล้วฝึกอ่าน

1. ชื่อผลไม้ หรือ ผักสวนครัว

.....
.....
.....

2. ชื่อสัตว์

.....
.....
.....

3. ชื่อของใช้

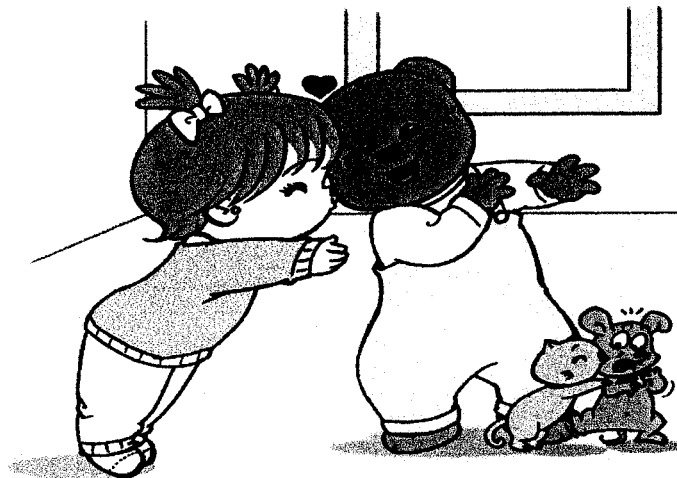
.....
.....
.....

4. ชื่อดอกไม้

.....
.....
.....

5. ชื่อญาติพี่น้อง

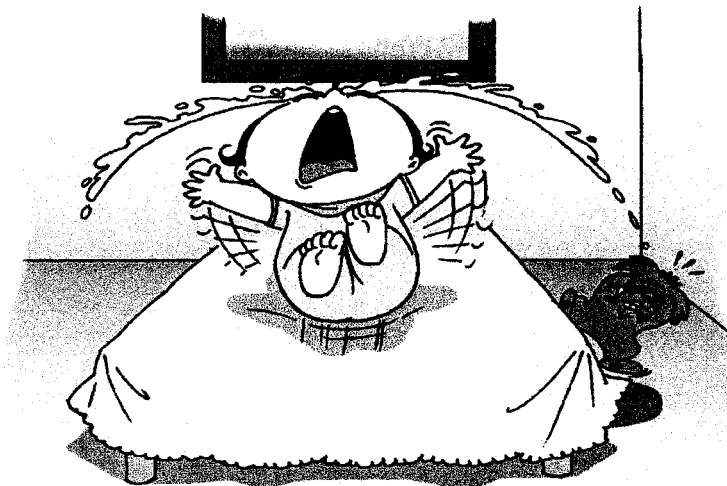
.....
.....

ตอนที่ 4 นักเรียนอ่านสะกดคำต่อไปนี้แล้วเขียนคำอ่านลงในตารางให้ถูกต้อง

ตัวอย่างเรือ อ่านว่า รอ - เอือ - เรือ

ข้อ	คำ	อ่านว่า
1	เลอะ	
2	จ่า	
3	ว้าว	
4	ปู่	
5	ห้าว	
6	เรือ	
7	เสื่อ	
8	ผ้าะ	
9	เกาะ	
10	เมื่อ	

ตอนที่ 5

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนคำอ่านจากคำที่กำหนดให้อย่างถูกต้อง

ตัวอย่าง สำราญ อ่านว่า สำ - ราน

๑. สมอเรือ

อ่านว่า

๒. อาศัย

อ่านว่า

๓. พิธี

อ่านว่า

๔. เถลไถล

อ่านว่า

๕. นาฬิกา

อ่านว่า

๖. เทวดา

อ่านว่า

๗. ไบโพร้

อ่านว่า

๘. สระน้ำ

อ่านว่า

๙. เจดีย์

อ่านว่า

๑๐. ศรีษะ

อ่านว่า

แบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำ

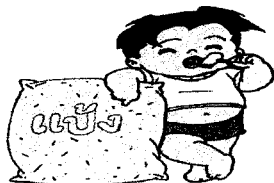
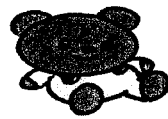
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เรื่อง การอ่านสะกดคำมาตราแม่กง
ชื่อ.....โรงเรียน.....เลขที่.....

มาตรา แม่ กง

มาตรา แม่กง คือคำที่มีเสียง ง เป็นตัวสะกด เช่น มอง แก่ลง กุ้ง เมือง เสียง

ตอนที่ 1 อ่านและขีดเส้นใต้คำที่มี ง เป็นตัวสะกด

น้องน้อยจะทาแป้ง
ห้องสีแดงแกงฟักทอง
ลูกตำลึง และ หนึ่งสอง
ไม้กระบอง และ กระบุง
กระถาง โอง อ่าง ไห
แตงโม ใหญ่ และ ผุงยุง
กู กลอง และ ไม้ ชุง
จ๋าย่ายุง คำแม่ กง

ตอนที่ 2 นำคำที่กำหนดเติมลงในช่องว่างให้ถูกต้องแล้วฝึกอ่าน

รู้ ง แสง ร่า ง บู่ ง แร ง กระถาง แดง แกง ถึง ดวง ร้อง

1. คุณแม่ซื้อ.....มาปลูกต้นไม้
2. คุณพ่อมี.....กายแข็ง.....
3. ฉันรับประทานผักผัก.....
4.แคดมีประโยชน์ต่อเรา
5.กินน้ำมีเจ็ดสี
6. มานิต.....เพลง
7. พัดักน้ำใส่.....
8. ฉันชอบดู.....ดาว
9. คุณยายทำ.....จืด
10. น้องใส่เสื้อสี.....

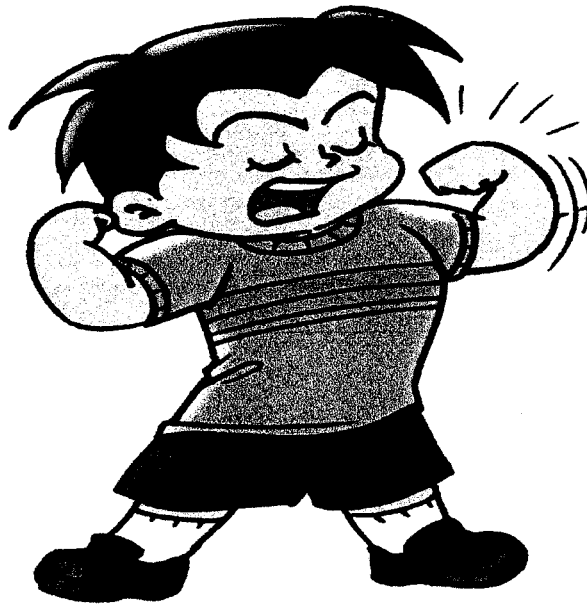

ตอนที่ 3 อ่านสะกดคำและแจกลูกคำที่มี ง สะกด ต่อไปนี้ แล้วเขียนลง
ในช่องว่างให้ถูกต้อง

1. แกง	อ่านว่า				
2. เสียง	อ่านว่า				
3. ผุง	อ่านว่า				
4. ยุง	อ่านว่า				
5. สONG	อ่านว่า				
6. ร้อง	อ่านว่า				
7. เตียง	อ่านว่า				
8. ถัง	อ่านว่า				
9. แข็ง	อ่านว่า				
10. ควง	อ่านว่า				

ตอนที่ 4 เติมคำที่อยู่ในมาตราแม่ กง ลงในช่องว่างให้ถูกต้องและฝึกอ่าน

1.แดด
2.กาย
3. ด้.....
4. ด้.....
5. ด้.....
6. ด้.....
7. ด้.....
8. ด้.....
9. ด้.....
10. ด้.....

ตอนที่ 5 นำคำที่อยู่ในมาตรา แม่กง มาแต่งประโยค จำนวน 10 คำ (วาดภาพประกอบ)
และฝึกอ่าน

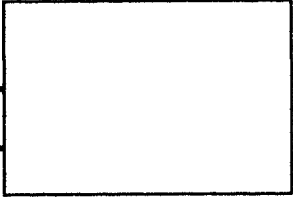
1.

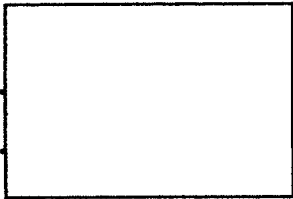
2.

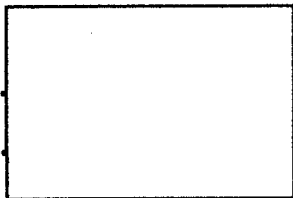
3.

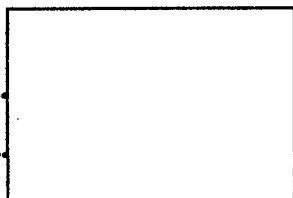
4.

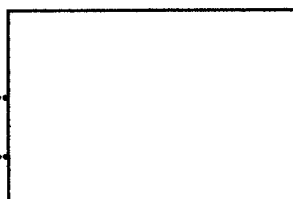
5.

6.

7.

8.

9.

10.

ใบความรู้
มาตราแม่ กน

มาตรา แม่ กน คือ คำที่ประสมกับสระต่างๆ และมี น เป็นตัวสะกด
เช่น บ้าน เทียน ฝน กิน บิน งาน ฉันทน์ ฯลฯ

นอกจากนี้คำที่ประสมสระต่างๆ และมี ณ ญ ร ล พ เป็นพยัญชนะสะกด และอ่านออกเสียง
อย่าง น สะกด ก็เป็นคำในมาตราแม่กน เช่น บำเพ็ญ เจริญ บุญคุณ บริเวณ
สาร ตำธาร ละคร อวยพร พาด ผลไม้ ปลาวาฬ

แบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำ
 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เรื่องการอ่าน
 สะกดคำ มาตรา แม่ กน

ชื่อ.....โรงเรียน.....เลขที่.....

ตอนที่ 1 จงเติมพยัญชนะต้นและฝีกอ่าน

1.ยนไซ
2. ไ.....บ้าน
3.นน้า
4. แ.....กัน
5.อนไม้
6. แ.....ดี
7.อนหลับ
8. ู้น.....น
9. บ้าน.....อน
10.อนฝูง

ตอนที่ 2 จงเติมคำที่อยู่ในมาตราแม่ กน ลงในช่องว่างแล้วอ่าน

1. นั.....

2. แ.....

3. กั.....

4. นั.....

5. บั.....

6. รั.....

7. รั.....

8.ร่า

9.ไซ

10.ด

ตอนที่ 3 โยงเส้นจับคู่คำต่อไปนี้ แล้วฝึกอ่าน

เทียน

แอ

อ่อน

ใจ

ก้อน

เส้น

บ้าน

กัน

วุ่น

หิน

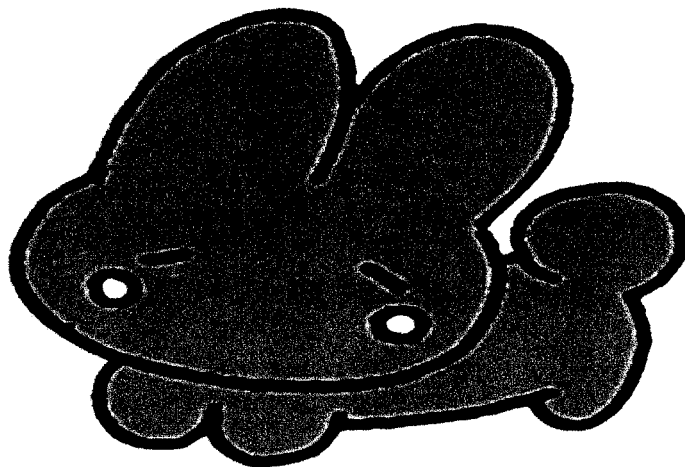
แจ

เรือน

ตอนที่ 4 นักเรียนอ่านสะกดคำต่อไปนี้แล้วเขียนคำอ่านลงในตารางให้ถูกต้อง

ตัวอย่าง จาน อ่านว่า จอ - ๑๑ - นอ - จาน

ข้อ	คำ	อ่านว่า
1	บ้าน	
2	แว่น	
3	ขอน	
4	เทียน	
5	กิน	
6	นอน	
7	แสน	
8	กัน	
9	หิน	
10	เรียน	

ตอนที่ 5 จงแต่งประโยคจากคำต่อไปนี้แล้วฝึกอ่าน

1. แว่น =

2. เพื่อน =

3. ร้อน =

4. เทียน =

5. รูน =

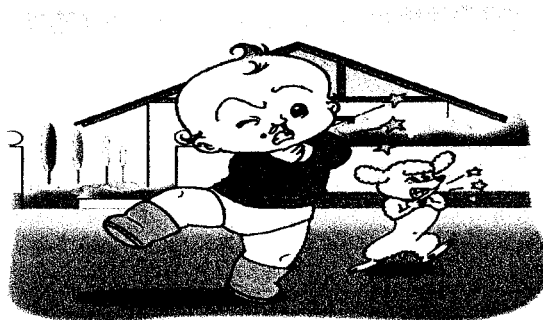
6. เขียน =

7. หิน =

8. เรียน =

9. บ้าน =

10. นอน =

ภาคผนวก ค
แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังเรียน

- แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน
วิชา ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
โรงเรียนพิชัยพัฒนา สำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร
- คำชี้แจง 1. แบบทดสอบฉบับนี้มีจำนวน 20 ข้อ
2. ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1. ข้อใดไม่มีตัวสะกด ก. แมลง ข. จิ้งจก ค. จระเข้	7. ข้อใดมีการอ่านเหมือนกับคำว่า “นักเรียน” ก. คันทา ข. น่องรัก ค. รักกัน
2. ข้อใดมีการอ่านต่างจากคำว่า “ห่าน” ก. อุ่น ข. นก ค. นอน	8. คำว่า “ตัว” อ่านว่าอย่างไร ก. ตอ- อัว - ตัว ข. ตอ - ออ - ตอ ค. อัว - ตอ - ตัว
3. คำใดอ่านเหมือนมาตราแม่ ก กา ก. ครู ข. ครวญ ค. คลอง	9. คำว่า “ขนมตาล” อ่านอย่างไร ก. ขนม-ตาล ข. ชะ-หนม-ตาล ค. ชะ-หนม-ตาน
4. คำว่า “เรื่อน” อ่านว่าอย่างไร ก. เอ-รอ-เอือ- นอ-เรื่อน ข. รอ- เอือ - นอ- เรื่อน ค. รอ- นอ- เรื่อน	10. ข้อใดมีอ่านสะกดต่างจากพวก ก. อุดม ข. นิยม ค. มะม่วง
5. คำว่า “กล้วยหอม” มีอ่านตรงตามมาตราใดบ้าง ก. แม่กน แม่กก ข. แม่กง แม่กค ค. แม่เกย แม่กม	11. คำใดอ่านเหมือนมาตรา แม่ ก กา ก. พาไป ข. เลขหก ค. ตากฝน
6. ข้อใดมีการอ่านสะกดเหมือนกับคำว่า “ยักษ์” ก. ยิ้ม ข. เยี่ยม ค. เทย็อก	12. ข้อใดมีการอ่านสะกดเหมือนกับคำว่า “ปุ๋ย” ก. กระจ่าย ข. ประโยชน์ ค. ประมาท

<p>13. คำว่า “พยาบาล” อ่านอย่างไร</p> <p>ก. พยา-บาล</p> <p>ข. พะ-บาล</p> <p>ค. พอ- บาล</p> <p>14. คำว่า “ปักเป้า” อ่านอย่างไร</p> <p>ก. ปัก-เป้า</p> <p>ข. ปะ-กะ-เป้า</p> <p>ค. ปัก-กะ-เป้า</p> <p>15. ข้อใดอ่านเหมือนคำว่า “กะกะ”</p> <p>ก. เฟอะพะ</p> <p>ข. ทะลาย</p> <p>ค. เปะปะ</p> <p>16. ข้อใดมีอ่านสะกดตรงกับคำว่า “นรก”</p> <p>ก. จราจร</p> <p>ข. แสงแดด</p> <p>ค. บอกรัก</p>	<p>17. ข้อใดอ่านสะกดต่างจากข้ออื่น</p> <p>ก. รูปภาพ</p> <p>ข. เกี่ยวข้าว</p> <p>ค. แพรพรรณาว</p> <p>18. ข้อใดมีอ่านสะกดเหมือนคำว่า “ซีราฟ”</p> <p>ก. บาป</p> <p>ข. นอน</p> <p>ค. ลง</p> <p>19. คำว่า “ตาลโตนด” อ่านอย่างไร</p> <p>ก. ตาน – โต - นด</p> <p>ข. ตา – ละ – ตะ - โหนด</p> <p>ค. ตาน – ตะ – โหนด</p> <p>20. ข้อใดอ่านสะกดเหมือนกับคำว่า “ปลาวาฬ”</p> <p>ก. บริเวณ</p> <p>ข. ปรางค์</p> <p>ค. ประโยค</p>
---	---

เฉลยแบบทดสอบ

1. ก	11. ก
2. ข	12. ก
3. ก	13. ข
4. ข	14. ก
5. ก	15. ก
6. ก	16. ก
7. ก	17. ก
8. ก	18. ก
9. ก	19. ก
10. ก	20. ก

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นางคนึงนิจ แก่นนาคำ
วัน เดือน ปี	25 มกราคม 2510
สถานที่เกิด	อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช
ประวัติการศึกษา	ครุศาสตรบัณฑิต วิชาเอกการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีวิทยาเขตกรณิ พ.ศ. 2540
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนพิชัยพัฒนา สำนักงานเขตบึงกุ่ม สังกัดกรุงเทพมหานคร
ตำแหน่ง	ครู อันดับ คศ. 1